

כ"ח אדר תש"ף
24/03/2020

ניהול אוסף מוזיאלי - בשעת משבר

להלן הנחיות למוזיאונים לטיפול באוספים בשעת חירום. ההנחיות מתייחסות לפריטים בתצוגה ובמחסן ומיועדות למנוע נזקים פיזיים, כימיים וביולוגים כתוצאה מפעילות גורמי הבליה שונים.

החלק הראשון מתייחס לחובת המוזיאון לשמור על אוספיו גם בשעת חירום.
החלק השני מתייחס לאופן בו יש לקיים חובה זו הלכה למעשה.

חלק ראשון:

בתקנות הנלוות לחוק המוזיאונים התשמ"ג 1983, קיימת החובה לעקוב אחר מצב האוספים ולשמרם למען הדורות הבאים. חובה זו חלה גם בעת היות המוזיאון סגור ומחייבת לוודא כי תנאי השימור הנדרשים ממשיכים להתקיים כסדרם ועל פי תקני השימור המקובלים.

אלה כוללים בין השאר את ההנחיות הבאות:

- 1) כל מוצג יוחזק תמיד במיתקן מתאים בהתחשב בצורתו, במשקלו ובחומר שממנו הוא עשוי.
- 2) הטמפרטורה, האור ואחוז הלחות יהיו תמיד בשיעור שיבטיח שהמוצגים לא ייפגעו.
- 3) האולמות והמחסנים יהיו מאווררים והמוצגים יהיו מוגנים מפני אבק, זיהום או כל חומר העלול לגרום להם נזק.
- 4) תיערך בדיקה תקופתית לשם איתור מזיקים והדברתם.
- 5) לא יוכנס למוזיאון מוצג העשוי מחומרים אורגניים, אלא אם כן נעשה בו טיפול בעישון או נבדק על ידי משמר המומחה בטיפול מונע.
- 6) הנהלת מוזיאון תתייעץ במומחים לשימור מוצגים ותבצע את הנחיות המנהל לענין תיקון פגמים ברמת השימור, אם יתגלו כאלה.

חלק שני:

יש לבצע בדיקה מדי יום או יומיים בהתאם להיקף האוספים הקיים בכל מוזיאון, בין אם על ידי משמר, מנהל האוספים, האוצר, או הרשם. אלה הם הפונקציות החשובות ולהם הידע הדרוש לשם ביצוע מטלה זו.

נהלים כלליים:

1. המשך פעילות רציפה של מערכות בקרת אקלים (טמפרטורה ולחות) בחללי התצוגה והמחסנים.
2. כיבוי כל האורות בתצוגה.
3. המשך פעילות בקרה והדברת מזיקים.
4. הגבלה למינימום את מספר האנשים שנכנסים למחסן.
5. העברת מוצגים רגישים למחסן.
6. הכנת מערכת חירום ניידת לטיפול בפריטים: [בלינק עמודים 51-53](#)

נהלים יומיומיים:

7. בדיקת פעילות מערכות בקרת אקלים (טמפרטורה ולחות): מזגנים, מלחיתים, יבשנים ותחזוקת יחידות ניידות (פינוי מים מימיכלי איסוף וכו').
8. איסוף נתוני אקלים באזורי תצוגה ואחסון (אוגרי נתונים ומדידה נקודתית בזמן אמת).
9. בדיקה שאין חדירה של מזיקים, החלפת מלכודות במידת הצורך וביצוע טיפול מונע במקרה של פעילות חרקים.
10. בדיקה כי לא קיימת נזילת מים.
11. ניקיון התצוגות והמחסנים.

****חוזר זה נכתב על ידי פורום מנהלי האוספים והרשמים בשיתוף ארגון המשמרים**